

Філіпенко Т.В.

Донецький юридичний інститут

Деякі проблеми законодавчого врегулювання процедур банкрутства

Банкрутство – це невід'ємний елемент ринкової економіки. Проблема банкрутства характерна не тільки для України. Важко знайти економіку, якій би це явище в тій чи іншій мірі не було б властиве. Проте, банкрутство одне від іншого різниться, має свої особливості і банкрутство в Україні. По-перше тим, що чимала частка банкрутств українських підприємств викликана, фактично штучно. По-друге, тому що відбуваються вони в контексті приватизації [1].

До 1992 р. в Україні не застосовувалася процедура банкрутства. Закон України «Про банкрутство» від 14.05.1992 р. встановив спеціальну процедуру розгляду справ фінансово неспроможних підприємств [2]. Закон був простим і практично він не вирішував питань фінансового оздоровлення підприємств, не містив пільг для боржників: він був кредиторський. Тому потрібний був новий, сучасний закон, яким і став Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 30.06.1999 р. [3]. Хоча в цілому цей Закон відповідає сучасним вимогам економіки, в ньому ще багато редакційних неточностей, протиріч.

Зокрема, на наш погляд, з метою гарантування рівних прав всіх кредиторів, необхідно внести доповнення до діючого Закону, щодо обмеження можливостей боржника нарощувати заборгованість після порушення провадження у справі про банкрутство, шляхом невідкладного повідомлення комерційних банків, податкової служби, пенсійного фонду та інших зацікавлених осіб про порушену справу.

Крім того, розподіл кредиторів відповідно до Закону на поточних і конкурсних вимагає розробки Положення про порядок проведення конкурсу

кредиторів неплатоспроможних підприємств, яке б визначило реальну конкурсну процедуру і ліквідувало б пріоритет поточних кредиторів перед конкурсними.

У зв'язку з тим, що процедури за призначенням від імені держави не можуть проводитись суб'єктами підприємницької діяльності за обмеженням, які наведені у ст. 42 Конституції України, а створення умов для виконання процедур банкрутства в виконавчому порядку, також є функція держави і не може бути підприємницькою і виконуватися „на свій страх і ризик”, необхідно в законодавчому порядку вирішити питання законності виконання процедур банкрутства в виконавчому порядку від імені держави, арбітражними керуючими, як суб'єктами підприємницької діяльності.

Необхідно запровадити сертифікацію роботи арбітражного керуючого відносно сфери діяльності підприємств-банкрутів, що дозволить залучати до провадження у справі відповідних професіоналів, які знають специфіку виробництва господарюючого суб'єкта-боржника.

Доцільно внести в Закон зміни відносно відповідальності засновників банкрута, по зобов'язанням створеного ними суб'єкта підприємницької діяльності, у тому випадку коли ліквідаційної маси не вистачає для повного погашення вимог кредиторів. Якщо ж і майна засновників не вистачає, застосовувати до них кримінальну відповідальність.

Література:

1. Марко І. Боротьба з банкрутством: українська теорія і практика.// <http://mail@for.com.ua>.
2. Про банкрутство: Закон України від 14 травня 1992 р. // ВВР України. – 1992. - №31. – Ст. 440; 1993. - №29. – Ст. 308; 1994. - №27. – Ст. 224.
3. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 30 червня 1999 р. зі змінами та доповненнями // www.liga.ua.